

EUROPEAN REFORMS BULLETIN 2015 No 4

Indexed & Shared by:

European Reforms Bulletin 2015

scientific peer-reviewed journal

No. 4

Founded and edited by Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité).

Tel.: +352661261668

e-mail: bulletin@email.lu

http://cers.eu.pn/bulletin.html

Editorial board: Yeskov S. (D.Sc., Assoc. Prof., Luxembourg, editor-in-chief), Zaiets O. (PhD, Assoc. Prof., Luxembourg, deputy editor), Dymarskii Ia. (D.Sc., Prof., Russian Federation), Kaluzhnyi R. (D.Sc., Prof., Ukraine), Karchevskiy N. (D.Sc., Prof., Ukraine), Korystin O. (D.Sc., Prof., Ukraine), Kretova A. (PhD, Russian Federation), Nedodaieva N. (D.Sc., Prof., Israel), Rozovskiy B. (D.Sc., Prof., Ukraine), Zablodska I. (D.Sc., Prof., Ukraine).

European Reforms Bulletin is an international, multilingual (English, Ukrainian, Russian), scholarly, peer-reviewed journal, which aims to publish the highest quality research material, both practical and theoretical, and appeal to a wide audience. It is an official bulletin of the Centre for European Reforms Studies and is published 4 times a year (quarterly). It includes articles related to legal and economic issues of reforms in European Union and Europe-oriented countries, including efficiency and experience of these reforms, comparative studies on all disciplines of law, cross-disciplinary legal and economic studies, and also educational issues. It welcomes manuscripts from all over the world, in particular from countries which made European choice recently. It accepts articles from professional academics, researchers, experts, practitioners and PhD students.

Responsibility for the accuracy of bibliographic citations, quotations, data, facts, private names, enterprises, organizations, institutions and government bodies titles, geographical locations etc. lies entirely with authors. All the articles are published in author's edition. Authors must accept full responsibility for the factual accuracy of the data presented and should obtain any authorization necessary for publication. The editorial board and the Centre for European Reforms Studies do not always share the views and thoughts expressed in the articles.

The editorial board reserves the right to refuse any material for publication and advises that authors should retain copies of submitted manuscripts and correspondence as material cannot be returned. Final decision about acceptance or rejection rests with the editor-in-chief and editorial board. By submitting an article for publication author declares that the submitted work is original and not being considered elsewhere for publication and has not been published before.

Special issue dedicated to the International Scientific Symposium «Legal Reforms of the Future & the Future of Legal Reforms» (Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg, 26-29 November, 2015). Recommended for publication by the Centre for European Reforms Studies (protocol of the general meeting No. 4 14.12.2015)

© European Reforms Bulletin, 2015

© Authors of articles, 2015

Table of contents

Aidarbayev S.Zh., Baimagambetova Z.M., Umirzakova A.	3
Standards of the WTO in the Field of Subsidizing of Agriculture and their Influence on the Agrofood Sector of Kazakhstan	
Aliyev A.I., Eyvazova S.A.	6
Genetic Engineering and Right to Personal Integrity	
Aliyev A.I., Mammadli S.H.	9
Protection of Minors in Civil Process: International Standards	
Allahverdiyev G.V.	15
The Interrelationship of Increasing Morality of Law with Freedom	
Aparov A.M., Onyshchenko O.M.	20
On the Determination of Reformation and Improvement Vectors of the Normatively-Legal Providing of Sphere of Menage and Commercial Relations in Ukraine	
Apienov S., Dzhamaldinova M.	27
Special Aspects of Criminal Offense under the Criminal Legislation of the Republic of Kazakhstan (in Comparison with Foreign Legislative Practice)	
Baimagambetova Z.M., Berkuta A.	31
Legal Regulation of the International Labor Migration within the International Labour Organization	
Bernaz P.V.	34
Forensic Support of Investigation Activity	
Biletska K.K.	41
Experience of Use of Alternative Preventative Measures in Criminal Proceeding in Europe	
Bodrova I.I.	47
The Administrative-Territorial System as Object of Constitutional and Legal Policy in Ukraine	
Bratel O.G.	54
Defining the Tasks of Civil Proceedings	
Chashkova S.Yu.	60
Agreement-based Grounds for the Termination of Maintenance Obligations	
Chernyak Ya.V.	65
Infringement by Citizens of Rules of Storage, Carrying of Firearms	
Chuvakov O.A.	70
On a Classification of Crimes Against the Fundamentals of National Security of Ukraine	
Chuvakova H.M.	75
Anomalies in the Law	
Dosymbekova M.S., Toktybekov T.A.	79
On the Questions of Modernization of the Preparation and Conduct of Administrative Reform	
Drobot A.V.	84
Ways to Overcome Unemployment and Development of Labor Potential in Ukraine through the Lens of World Experience	
Dzhuhan V.O.	88
The Property For Water (Water Bodies) In Ukraine And Poland	

Grabovska O.O. Tendencies of Reformation of Civil Judicial Legislation of Ukraine in the Sphere of Proving	90
Gurbanov H.S. Socio-legal Nature and Significance of the Circumstances Precluding Criminality	96
Hlushchenko I.V. Observation as a Scientific Method of Forensic Cognition of Criminal Activity	102
Honcharova O.O. Precarious Young People and the Right of Free Time: Flexible Working Hours and Hidden Exploitation	106
Kaliuzhnyi R.A., Shapenko L.O. Jurisprudence: Subject Matter and Content of Category	110
Kolmakov P.A., Zemskov D.A. On Some Historical Aspects of the Notion «Diminished Responsibility»	116
Mammadrzali S.S. Impact of Azerbaijan–Council of Europe relations to the domestic law on right to information	121
Mozol S.A. Mathematical Modeling of Legal Relationships	125
Musaev B.T. Collision Principles in Labor Relations Complicated by a Foreign Element: Experience of Uzbekistan and Foreign Countries	128
Obushenko N.M. Enforcement Nature through Its Fundamental Properties	132
Orel O.V. Corruption as a Shameful Phenomenon in Service and Combat Activity of the National Guard of Ukraine	137
Ovcharenko I.M. On the Issue of the Rightfulness and Allowability of Leading Questions	140
Pasko O.M. The Psychological Profile of the Leading Professionally Important Qualities of Investigator for Varieties of Readiness	143
Petrenchenko S.A. Problems of Legislative Technique Regulating the Status of War Combatants Concerning the Persons Who Participated in the Anti-Terrorist Operation in Ukraine	151
Rozovskiyy B.G. The New Subject of the Criminal Process	155
Serohin V.A. «The Right to Be Forgotten» as an Element of the Data Privacy	161
Tussupova A.Zh., Rakhimbayeva R.M. Regulatory Comparative Analysis of Amendments Practice to the Constitution of the State	166
Vavrushak K.S. Improving Administrative Responsibility for Violation of the Road Traffic Rules	171
Vilchyk T.B. Legal Professional Privilege: Controversial Implementation Issues in the European Union and Ukraine	174
Zaiets O.M. The Concept of Criminological Characteristics of Crime and its Implications for Methods of Investigating Criminal Offenses in Insurance	181
Zhdanov I.N. On the Role of the Constitutional Law Committee of the Parliament of Finland	187
Zhyly S.Yu. The Essential Analysis of the Concept of Public Security	192
Zubachova I.S. Judicial Reform as a Basis for the Formation of an Independent Judiciary in Ukraine	197

The Psychological Profile of the Leading Professionally Important Qualities of Investigator for Varieties of Readiness

Olga M. Pasko

Odessa State University of Internal Affairs, Ukraine

e-mail: bosko_olga@mail.ru

Abstract. In the article the author notes that the level of formation of readiness for professional activities provide qualitative indicator of professionalism and competency pretrial investigation. In this regard, proposes that the psychological profile in order to check the current state of formation of structural-logical model investigator readiness to professional activity.

To determine the psychological profile, the author conducted a study which surveyed the 131 person who operates investigator (Odessa and Khmelnytsky region). Determined formula setting the average level of readiness of pre-trial investigation officer to practice in leading indicators professionally important qualities.

Thus, this study enabled the author to the conclusion that the current state of development of structural and logical model of readiness of employees of the preliminary investigation to the profession occupies an above average rate. What is quite positive for the development of highly competitive and investigators in general. However, ideally indicators should hold a high level of readiness for professional activities.

Built profile psychological readiness of employees of the preliminary investigation to professional help of professional selection of employees for law enforcement agencies on what types of preparedness should focus, and requiring more detailed research and improvement in the profesiohenezu.

Keywords: readiness, the average level of readiness, operational, psychological, physical, physiological, epistemological readiness.

Постановка проблеми. Формування та розвиток висококваліфікованого та конкурентоспроможного працівника органів досудового розслідування у більшості випадків, залежить від етапів професійного становлення та подальшого самовдосконалення й підвищення кваліфікації.

Актуальність дослідження. Професіогенез слідчого відбувається постійно і не повинен зупинятись, оскільки плинність законодавства та новітніх механізмів вчинення злочинів, потребують від нього тримати руку на «пульсі» та бути готовим у будь-якій ситуації виконувати професійні завдання на високому професійному рівні.

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими та практичними завданнями. Висвітленням питань професійно важливих якостей та індивідуально-психологічних особливостей слідчого присвячені наукові праці провідних вчених як: Г. О. Балл, С. А. Бондаренко, А. А. Деркач, Е. Ф. Зєср, А. Ф. Линенко, Р. І. Лучечко, О. М. Лукашевич, Л. С. Нерсисян, В. Н. Пушкин, Л. Г. Семушина, В. О. Сластьонін, Ю. Т. Русаков, В. І. Уруський, Є. А. Фарапонова, О. М. Цільмак, В. Т. Чичикін, Г. Х. Яворська, С. Х. Яворський, С. І. Яковенко та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні теоретичні та практичні дослідження характеризуються полегамністю думок щодо професійно важливих якостей. Більшість науковців (А. М. Бандурка, С. П. Бочарова, Е. В. Землянська, О. Ф. Скакун, В. С. Венедиктов, М. І. Іншин, М. М. Клемпарський та ін.) розглядають особливості професійно важливих якостей особи через призму вимог до професійної компетенції, тобто посади якій повинен відповідати фахівець. Ми схилиємось до наукових положень А. В. Москаленко та О. С. Губаревої [1], які зазначають професійні якості як необхідний елемент формування готовності до діяльності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. У наукових працях провідних вчених достатньо детально характеризуються професійно важливі якості, які систематизуються у залежності від типу професій та спеціалізації. Проте, не у повному обсязі присвячується питання відповідності професійно важливих якостей готовності до професійної діяльності слідчого.

Новизна наукового дослідження. Вперше побудований психологічний профіль слідчого відповідно до провідних якостей на підставі опитування працівників органів досудового розслідування.

Методологічне або загальнонаукове значення полягає у тому, щоб визначити психологічний профіль слідчого з метою якісного професійного відбору кадрів правоохоронних органів.

Викладення основного матеріалу. Рівень сформованості готовності до професійної діяльності забезпечить якісний показник професіоналізму та компетентності працівників органів досудового розслідування. Тому, важливим показником тут є визначення психологічного профілю з метою

перевірки сучасного стану рівня сформованості структурно-логічної моделі готовності слідчого до професійної діяльності.

Для визначення психологічного профілю, ми взяли за основу дослідження, де провели опитування 131-ого слідчих Одеської та Хмельницької областей. Нами попередньо був проаналізований середньоарифметичний показник ідеального та реального слідчого на думку самих слідчих відповідно до рівнів сформованості провідних професійно важливих якостей [1, 2].

У анкетах респонденти зазначили показники реального та ідеального слідчого, ми їх об'єднали у середньоарифметичний показник відповідно до кожної якості. Отриманий нами середньоарифметичний показник якостей слідчого визначається у відсотках, а нам необхідно визначити рівні сформованості готовності працівників органів досудового розслідування до професійної діяльності. Тому, щоб розрахувати рівні необхідно:

1) перевести % у частки. Наприклад, 15% опитаних будуть дорівнювати 0,15 частки від загальної кількості респондентів;

2) визначити математичну масу кожного рівня. У нас у дослідженні ми визначали всього три рівня: низький, середній та високий. Тому, умовно низький рівень дорівнює одиниці, середній дорівнює двом та високий дорівнює трьом. Для того, щоб визначити математичну масу слід помножити кожний показник якості у частках на певний рівень тобто, на: 1, 2 і 3;

3) далі підсумовуємо три показники математичної ваги і отримуємо середньозважений рівень.

У результаті розрахунків вище описаного отримуємо наступну формулу:

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i f_i}{\sum_{i=1}^n f_i}$$

Де, $\bar{X}$ – це середньозважений рівень готовності до професійної діяльності;

n – кількість рівнів (їх у нашому випадку 3, тобто це $x_1 + x_2 + x_3$);

x – певний рівень, x_1, x_2, x_3 ;

f – частка певного рівня, їх у нас 3, тобто f_1, f_2, f_3 .

Відповідно, мінімальний рівень буде дорівнювати одиниці, а максимальний трійці.

Наприклад, визначення середньозваженого рівня правової готовності: слід розраховувати окремо середню суму провідних професійно важливих якостей правосвідомості та справедливості низького рівня (3%+3%) середнього рівня (31%+21%) та високого рівня (65%+76%). У результаті отримуємо середньостатистичний показник низький рівень 3%, середній – 26%, високий – 71%. Далі переводимо отримані показники у частки, тобто поділяємо на 100 і отримуємо: низький рівень 0,03, середній – 0,26, високий – 0,71. Потім отримуємо математичну вагу кожного рівня, тобто: $0,03 \times 1 = 0,03$; $0,26 \times 2 = 0,52$ та $0,71 \times 3 = 2,13$. І підсумовуючи дані цифри $0,03 + 0,52 + 2,13 = 2,68$, отримуємо середньозважений рівень правової готовності, який дорівнює 2,68.

Таким чином, відповідно до даної формули, можна визначити середньозважений рівень готовності працівника органів досудового розслідування до практичної діяльності по показникам провідним професійно важливим якостям.

Відповідно, усі отримані нами показники рівня сформованості різновидів готовності будуть оцінюватись від одиниці (мінімальний – низький рівень) до трійки (максимальний – високий рівень).

Підраховувати рівень ми будемо наступним чином: підсумовувати якості певного різновиду готовності і визначати середній статистичний показник, який надалі будемо розраховувати у вище зазначену формулу.

Розглянемо рівні сформованості різновидів **операціональної готовності**.

Отже, **правова готовність** обумовлюється такими провідним професійно важливими якостями як правосвідомість та справедливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень правової готовності – 2,86.

Наступний різновид операціональної готовності – **профілактична готовність**, вона складається із таких провідних професійно важливих якостей: сумлінність та відповідальність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень профілактичної готовності – 2,62.

Провідні професійно важливі якості такої операціональної готовності як **розшукової готовності** – пронирильність і спритність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень розшукової готовності – 2,49.

Наступний різновид операціональної готовності – **криміналістична готовність**, яка складається із пошукової та дослідницької.

Провідними якостями пошукової готовності є допитливість та винахідливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень криміналістичної готовності – 2,57.

Провідними якостями дослідницької готовності є копіткість та обміркованість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень дослідницької готовності – 2,52.

Розглянемо результати дослідження наступного різновиду операціональної готовності – **економічної готовності**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як економічність та ощадливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень економічної готовності – 2,43.

Наступний різновид операціональної готовності – **засвідчувальна готовність**, обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як ретельність та уважність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень засвідчувальної готовності – 2,54.

Розглянемо далі **стратегічно-тактичну** готовність як різновид операціональної готовності. Вона у свою чергу поділяється на технологічну та методичну. Так, технологічна готовність обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями – планомірність та обґрунтованість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень технологічної готовності – 2,54. Провідними професійно важливими якостями методичної готовності є – алгоритмічність та підприємливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень методичної готовності – 2,39.

Розглянемо наступний різновид операціональної готовності – **педагогічна готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як – доброзичливість та дипломатичність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень педагогічної готовності – 2,58.

Перейдемо до аналізу статистичних показників **наукової готовності** як різновиду операціональної готовності. Вона у свою чергу обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями – критичність та розсудливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень наукової готовності – 2,45.

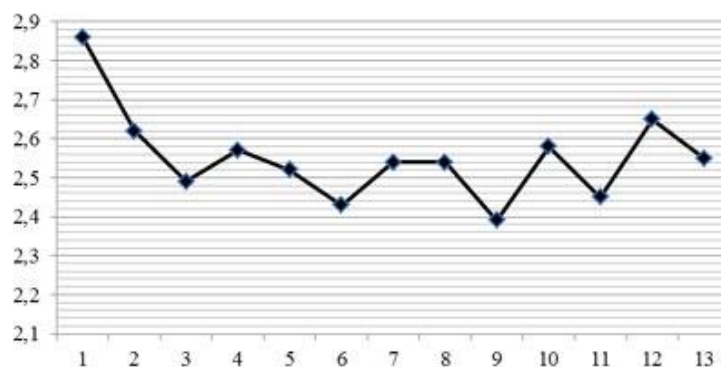
Наступний різновид операціональної готовності – це **управлінська готовність**, яка включає у себе такі різновиди: організаційна та координаційна готовності.

Організаційна готовність обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: організованість та цілеспрямованість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень організаційної готовності – 2,65.

Координаційна готовність обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як послідовність і раціоналізація. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень координаційної готовності – 2,55.

Усі показники середньозваженого рівня операціональної готовності ми вивели у графік (див. графік 1). Відповідно до графіку, даний тип структурно-логічної моделі готовності працівників органів досудового розслідування розвинутий у слідчих на рівні вище середнього (з урахуванням того, що двійка – середній рівень). Серед них найменші показники у наступних різновидах готовності: економічна, методична, наукова. Економічна готовність повинна бути притаманна слідчому на високому рівні, оскільки він повинен бути здатним раціонально використовувати матеріальні та трудові ресурси під час проведення гласних та негласних слідчих (розшукових) дій. Щодо методичної та розшукової, то такі показники є допустимими, оскільки на високому рівні дані різновиди готовності можуть бути притаманними тільки слідчому із великим професійним досвідом. А серед наших респондентів середній вік склав 30-33 роки. Тому, для їх професіогенезу це є достатньо позитивний показник, з умовою подальшого удосконалення та професійного розвитку.

Графік середньозваженого рівня операціональної готовності
слідчого до професійної діяльності

Графік 1. Графік середньозваженого рівня операціональної готовності слідчого

Умовні позначки: 1 – правова готовність, 2 – профілактична готовність, 3 – розшукова готовність, 4 – пошукова готовність, 5 – дослідницька готовність, 6 – економічна готовність, 7 – засвідчувальна готовність, 8 – технологічна готовність, 9 – методична готовність, 10 – педагогічна готовність, 11 – наукової готовності, 12 – організаційна, 13 – координаційна готовність.

Перейдемо до розгляду результатів проведеного нами дослідження наступного елементу структурно-логічної моделі готовності до професійної діяльності – **психологічної готовності**.

Одним із різновидів психологічної готовності є **діагностична готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями, як проникливість і обачливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень діагностичної готовності – 2,52.

Наступний різновид психологічної готовності – **рефлексійна готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями, як емпатійність та толерантність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень рефлексійної готовності – 2,46.

Наступний різновид психологічної готовності – **регулятивна готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями, як тактовність та координаційність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень регулятивної готовності – 2,69.

Наступний різновид психологічної готовності – **комунікативна готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями, як товарицькість та комунікабельність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень комунікативної готовності – 2,64.

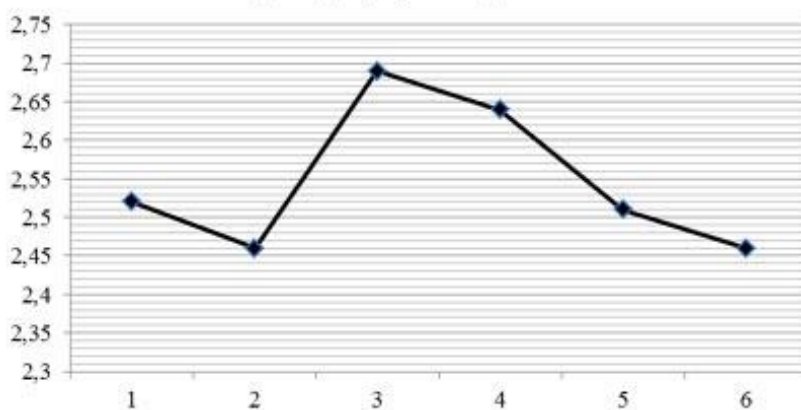
Наступний різновид психологічної готовності – **перцептивна готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями, як співчуття та взаєморозуміння. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень перцептивної готовності – 2,51.

Наступний різновид психологічної готовності – **сугестивна готовність**, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями, як впливовість та харизматичність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень сугестивної готовності – 2,46.

Отже, побудувавши графік середньозваженого рівня психологічної готовності слідчого (див. графік 2), ми визначаємо, що усі різновиди даного типу структурно-логічної моделі готовності слідчого до професійної діяльності розвинуті на рівні вище середнього. Найбільш розвинута регулятивна готовність. Мінімальні позначки займають рефлексійна та сугестивна готовність. Такі показники можуть свідчити про те, що слідчі не у повному обсязі розуміють важливість даних різновидів готовності у професійній діяльності. Крім того, рефлексія визначає здатність слідчого до самоаналізу та сприйняття й відчуття інших, що є необхідним для налаштування на спілкування із учасниками кримінального процесу і у результаті цього сприймання процесуально важливої та необхідної інформації. А сугестивна готовність визначає здатність слідчого до впливу на інших або переконання. Що беззаперечно є важливим при проведенні такої процесуальної дії як допит.

Проте, слід зазначити, що рефлексійна та сугестивна готовності на максимальному рівні можуть бути розвинуті тільки у слідчих із великим професійним досвідом. А у силу того, що серед опитаних нами слідчих, середній вік яких склав 30-33 роки, досвід у роботі слідчим не великий, - тому такі показники є допустимими та сприятливими.

Графік середньозваженого рівня психологічної готовності
слідчого до професійної діяльності

Графік 2. Графік середньозваженого рівня психологічної готовності слідчого

Умовні позначки: 1 – діагностична готовність, 2 – рефлексійна готовність, 3 – регулятивна готовність, 4 – комунікативна готовність, 5 – перцептивна готовність, 6 – сугестивна готовність.

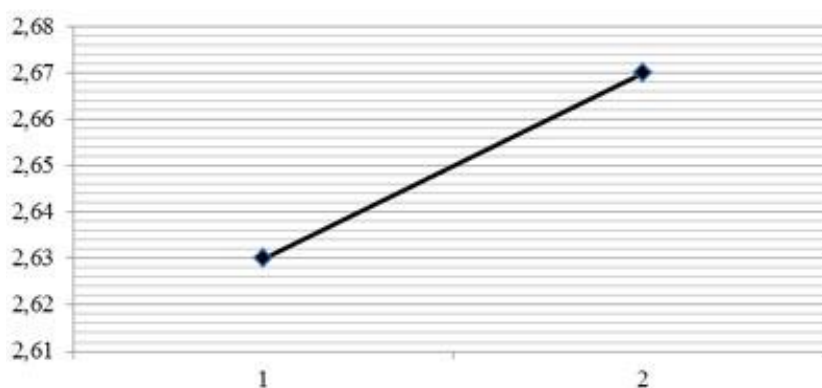
Перейдемо до результатів дослідження наступного елементу структурно логічної моделі готовності до професійної діяльності працівників органів досудового розслідування – **фізичної готовності**.

Один із різновидів фізичної готовності – це **функціональна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: працьовитість і незалежність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень функціональної готовності – 2,63.

І останній різновид фізичної готовності – це **спортивна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: рішучість і сміливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень спортивної готовності – 2,67.

Отже, відповідно до графіку 3 позначки середньозваженого рівня фізичної готовності слідчого розміщуються на рівні вище середнього. Відповідно на належному рівні розвинуті. Особливо високий показник у спортивній готовності, що свідчить про їх здатність витримувати спортивне та фізичне навантаження при самозахисті чи захисті суспільства.

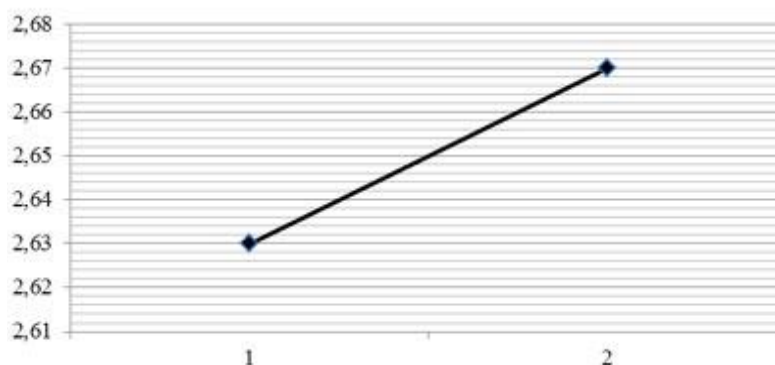
Графік середньозваженого рівня фізичної готовності
слідчого до професійної діяльності

Графік 3. Графік середньозваженого рівня фізичної готовності слідчого
Умовні позначки: 1 – функціональна готовність, 2 – спортивна готовність.

Наступний елемент структурно логічної моделі готовності до професійної діяльності працівників органів досудового розслідування – **фізіологічна готовність**. Один із різновидів фізичної готовності – це **нервово-психічна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: стійкість і врівноваженість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень нервово-психічної готовності – 2,63. Останній різновид фізичної готовності – це **псифізіологічна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: терплячість і витримка. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень психофізіологічної готовності – 2,55. Відповідно до графіку 4 середньозважений рівень фізіологічної готовності слідчого розвинутий на рівні вище середнього. Із двох різновидів даного типу структурно-логічної моделі готовності до професійної діяльності найменш розвинута психофізіологічна готовність, яка обумовлюється здатністю до тривалого фізичного навантаження. Але такий показник є у цілому допустимий.

Графік середньозваженого рівня фізіологічної готовності
слідчого до професійної діяльності

Графік 4. Графік середньозваженого рівня фізіологічної готовності слідчого
Умовні позначки: 1 – нервово-психічна готовність, 2 – псифізіологічна готовність.

Наступний елемент структурно логічної моделі готовності до професійної діяльності працівників органів досудового розслідування – **гносеологічна готовність**.

Один із різновидів гносеологічної готовності – це **прогностична готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: прогностичність і передбачуваність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень прогностичної готовності – 2,53.

Розглянемо наступний різновиди гносеологічної готовності – це **конструктивна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: індуктивність і послідовність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень конструктивної готовності – 2,61.

Один із різновидів гносеологічної готовності – це **реконструктивна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: дедуктивність і розсудливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень реконструктивної готовності – 2,63.

Наступний різновид гносеологічної готовності – це **оцінна готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: неупередженість і об'єктивність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень оцінної готовності – 2,57.

Наступний різновид гносеологічної готовності – це **аналітична готовність**, яка обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: логічність і гнучкість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень аналітичної готовності – 2,57.

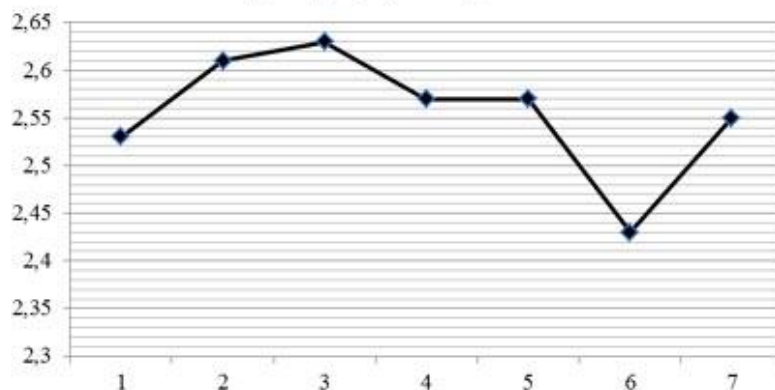
Наступний різновид гносеологічної готовності – це **творча готовність**, яка у свою чергу поділяється на креативну та інноваційну готовності.

Креативна готовність обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: креативність і оригінальність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень креативної готовності – 2,43.

Інноваційна готовність обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: винахідливість і ініціативність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень інноваційної готовності – 2,55.

Отже, виходячи із показників зазначених у графіку 5 середньозваженого рівня гносеологічної готовності слідчого, видно, що усі різновиди гносеологічної готовності розвинуті вище середнього рівня. Серед них менш розвинутою є креативна готовність. Такий показник є зрозумілим, оскільки він передбачає здатність працівника органів досудового розслідування не діяти у рамках шаблонів, а необхідність творчо та індивідуально підходити до кожної ситуації. А у зв'язку із появою нових повноважень, пов'язаних із оперативно-розшуковою діяльністю, не повному обсязі вони усвідомлюють необхідність виконання процесуальних дій, тому творчий підхід вони зараз намагаються не застосовувати.

Графік середньозваженого рівня гносеологічної готовності слідчого до професійної діяльності

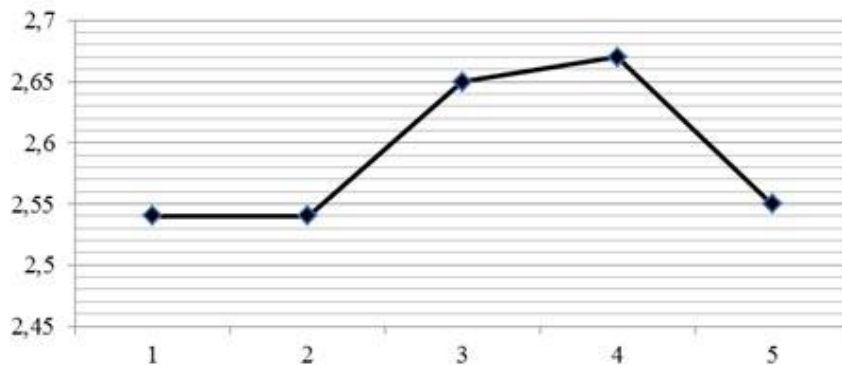
Графік 5. Графік середньозваженого рівня гносеологічної готовності слідчого

Умовні позначки: 1 – прогностична готовність, 2 – конструктивна готовність; 3 – реконструктивна готовність, 4 – оцінна готовність; 5 – аналітична готовність, 6 – креативна готовність, 7 – інноваційна готовність.

Таким чином, ми розглянули різновиди п'яти типів готовностей (операціональна, психологічна, фізична, фізіологічна та ґносеологічна готовності) структурно-логічної моделі готовності працівника органів досудового розслідування до професійної діяльності відповідно до провідних професійно важливих якостей, які їх притаманні по кожному різновиду.

Далі слід визначити єдиний графік (див. графік 6) за усіма типами структурно-логічної моделі готовності слідчого до професійної діяльності. Для цього ми об'єднали усі різновиди готовностей певного типу у загальну суму і відповідно до попередньо виведеної формули розрахували середньозважений показник рівня розвитку готовності слідчого.

Графік середньозваженого рівня структурно-логічної моделі готовності слідчого до професійної діяльності

Графік 6. Графік середньозваженого рівня структурно-логічної моделі готовності слідчого до професійної діяльності

Умовні позначки: 1 – операціональна готовність, 2 – психологічна готовність; 3 – фізична готовність, 4 – фізіологічна готовність; 5 – ґносеологічна готовність.

Відповідно до графіка 6 видно, що усі типи готовності структурно-логічної моделі працівників органів досудового розслідування розвинуті на рівні вище середнього (показник 2 – це середній рівень). Серед типів готовності мінімальний рівень займають операціональна та психологічна готовність. Зрозумілим є такий показник, оскільки вони є фундаментальними при виконанні функціональних обов'язків і потребують постійного удосконалення та підвищення рівня в залежності від досвіду роботи. Але, як ми зазначали у п.2.3 дисертаційного дослідження, у зв'язку із омолодженням кадрів серед слідчих, показник середньозваженого рівня 2,54 є допустимим.

У результаті проведеного нами дослідження встановлюємо, що найвищі позначки середньозваженого рівня структурно-логічної готовності слідчих до професійної діяльності займають показники фізичної (2,65) та фізіологічної готовності (2,67). Дані позначки є достатньо позитивні із урахуванням того, що максимальним є показник три. Це свідчить про те, що у професійному відборі кадрів до правоохоронних органів достатньо уваги приділяється перевірці наявності та розвиткові здатності до витримки фізичного навантаження та функціонування стану, який не залежить від людини.

Головні висновки. Таким чином, дане дослідження дає нам змогу зробити висновки про те, що сучасний стан рівня розвитку структурно-логічної моделі готовності працівників органів досудового розслідування до професійної діяльності займає показник вище середнього. Що є достатньо позитивним для розвитку висококваліфікованих та конкурентоспроможних слідчих у цілому. Проте, в ідеалі показники повинні займати високий рівень готовності до професійної діяльності.

Побудований нами психологічний профіль готовності працівників органів досудового розслідування до професійної діяльності допоможе працівникам професійного відбору для правоохоронних органів, на які саме різновиди готовності слід зосереджувати увагу, а які потребують більш детального дослідження та удосконалення у процесі професіогенезу.

Якісний професійний відбір кадрів правоохоронних органів є необхідною та безперечною умовою висококваліфікованих працівників, у зв'язку із цим достатньо ретельно слід до нього відноситись. Професійно-психологічний відбір бажаючих вступити до правоохоронних органів чітко регламентується нормативно-правовими актами України.

Отже, психологічний профіль слідчого, який ми визначили відповідно до проведеного нами дослідження дорівнює рівню вище середнього. Це є достатньо сприятливим показником.

Нами були визначені ті різновиди структурно-логічної моделі готовності працівників органів досудового розслідування, які потребують більш детального удосконалення (економічна, методична, наукова, рефлексійна, сугестивна та креативна готовності).

Перспективи використання результатів дослідження. Набуло подальшого розвитку необхідність зосередження уваги на професійному відборі саме тих різновидів готовності, яким слідчі зазначили найнижчі показники.

References:

1. Hubarieva O.S. Psykholohichni osoblyvosti formuvannia profesiinoi kompetentnosti pratsivnykiv OVS: Avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupeniu kandydata psykholohichnykh nauk: spetsialnist 19.00.06 «Iurydychna psykholohiia» / O.S. Hubarieva. – Kh., 2005. – 18 s.
2. Pasko O. M. Providni profesiino vazhlyvi yakosti, yaki determinuiut operatsionalnu hotovnist kursantiv VNZ systemy MVS Ukrainy / O.M. Pasko // Pravo i suspilstvo. – № 6. – 2014. – S.181-185.
3. Pasko O. M. Fiziolohichna ta fizychna hotovnist slidchoho do profesiinoi diialnosti [Tekst] / O. M. Pasko // Aktualni problemy derzhavy i prava. – 2014. – № 73. – С.112-115.

Психологический профиль профессионально важных качеств следователя

Пасько Ольга Николаевна, e-mail: bosko_olga@mail.ru

Одесский государственный университет внутренних дел, Украина

Аннотация: В статье автор отмечает, что уровень формирования готовности к профессиональной деятельности следователя не соответствует качественному показателю профессионализма и компетентности работников досудебного следствия. В связи с этим, автор предлагает психологический профиль для того, чтобы проверить уровень развития и формирования структурно-логической модели готовности следователя к профессиональной деятельности. Для определения психологического профиля, автор провел исследование, в котором опрошено 131 человек (следователи Одесской и Хмельницкой области). Выведена формула определения среднего уровня готовности профессионально важных качеств следователя к выполнению професиональных функций. Таким образом, исследование позволило автору сделать вывод, что уровень развития и формирования профессионально важных качеств работников следствия находится на уровне выше среднего. Такой показатель является положительным для развития конкурентоспособных и компетентных следователей в целом. Тем не менее, в идеале показатели должны составлять высокий уровень готовности к профессиональной деятельности.

Ключевые слова: готовность, средний уровень готовности, оперативная, психологическая, физическая, физиологическая, эпистемологическая готовности.

Centre for European Reforms Studies a.s.b.l.
(Grand Duchy of Luxembourg)

European Reforms Bulletin

scientific peer-reviewed journal

2015
No. 4

Passed for printing 14.12.2015. Appearance 30.12.2015.
Typeface Times New Roman. Circulation 100 copies.

Design, computer page positioning, layout: **Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg**
All the articles are published in author's edition. Publishing institution: **Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg** (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité),
+352661261668, e-mail: bulletin@email.lu, <http://cers.eu.pn/bulletin.html>